Ubi obnoxius suo domino censum subtraxit pro tria talenta
emendetur. Quicunque obnoxius censualis causa commiserit
pro nullo querit iudicium nisi sui domini aut advocati. Quando
obnoxius moritur extunc suo domino aut suo advocato oportet
dare denarios obnoxietatis et meliorem equum quem habet. Idem
oportet facere sacerdotem suo archipresbytero cum moritur tunc
sibi oportet dare suum meliorem equum. **De viro qui absque
herede moritur habens nepotem et filiam Capitulum LI**
Si moritur vir absque herede et nepotem et filiam habuit
que exheredita fuerit citra suam vitam. Idem nepos
maneat inter recipit bona patris aut matris quia indi-
cium sibi esse paris condicionis. **De eo qui moritur
vir et qui pueros habuerit Capitulum LII**
Quum moritur vir qui pueros habuerit qui ad annos
discretionis id est cum pervenerint proximus agnatus ipsorum
debet esse tutor quousque ad annos pubertatis attinge-
rint. Adiutor suus esse debet proximus agnatus suus quousque
vere ad annos pervenerint discretionis. Et rationem de anno ad annum
de bonis pupillorum coram vero ipsorum tutore facere tenetur. **De omni
querimonia et testimonio Capitulum LIII**
Omnis querimonia et testimonia que in civitatibus vide-
tur cum clamore ad iudicium in facto manifesto deprehense
et deducte fuerint tunc reum met vii prestare oportet citra ius
paris exceptis vulneribus que monomachales non fuerint.
Manifestum factum ibi esse dicitur ubi vir captivatur cum furto
sunt cum spolio deprehensus ducitur ad iudicium cum clamore. Vel
Insuper etiam manifestum factum dicitur ubi viro cultellus aut
gladius aut alia arma in sua manu deprehensa fuerint
cum quibus patrem inflexit. Qui si in fuga facti deprehensus
fuerit et captivus ad iudicium cum clamore deductus fuerit
tunc actor met vii vincere debet citra ius paris. Et si factum
manifestum cum viro ad iudicium deductum fuerit. Stuprum
et obsidium et inventa domorum homicidium furtum spolium
probat homo protestando met septimus etc. **De eodem Ca**
Si vir de dominibus violentiis gravatur
extunc sua querimonia sic debet procedere. Domine iu-
dex ego conqueror deo et vobis quod iste homo venit in
immunitatem et in me potenter violavit et me stupravit cor-
pore et rebus et honore muliebri de quo sufficiens habeo testi-
monium per eos qui meum clamorem audierunt et ostendere volo
factum ut de iure teneor aut habeo et requiro in sententia diffi-
nitiva quo ipsum vincere debeam ut iusticia procedat in iure meo.
Extunc ille petat satisdationem si vult quam sibi facere oportet
et dicat se de facto esse innocentem. Tunc tutor mulieris
interrogat in sententia diffinitiva si mulier violentiam melius

protestac potterat ad hijs qui clamore suum audiuerunt quis ille
possit evade cum ad iudicium sit deductus Tunc diffinitur
hoc quod possit ipsum possibilius vince cum hijs qui suum cla-
morem audiuerunt qua evade possit Et si hoc probatum
est iuris est adversarius sollum demittatur Idem per iudicium
super irruenciam domicilij iudicatur

Capitulum liiii De querimonia

Hic stetit Cunradus et conqueritur super Hen-
ricum deo et vobis iudex domine rex aut duci aut volueris
domine iudex ac toti vniuersitati ciuitatis diuitibus ac pauperibus quod
ipse inter municipale venit ad locum tale vbi Cunradus pace et
quiete ipsum debuerat et sibi obsidium fecit in strata regia et in
regia pace et in eo municipale insurgit ac ipsum vulneravit de-
struxit et spoliavit in corpore ac rebus et in eo talem strepitum
fecit quod bene placet et tum ipse in eo pacem violavit et stre-
pitum in eo commisit Tunc propria in presencia vidit ipsum in ...
dit ipse cum ... intendit ... hijs qui suum clamorem audi-
erunt ac suo testimonio Et stetit ipsum in facto manifesto dedu-
xit ad iudicium Et in sentencia requirat quid ipsum ... debeat ut
sibi prestitum sit in suo iure

De abtestacione manus lv

Si quis alteri manum suam abtestare voluerit pro falso
hoc opponet quod faciet inter terminos cum talibus ...
qui in suo iure ... non ... aut facere debet pro vulnere
in manifesto oppone quod hic faciet inter septimum ...
pacis Sed tamen si manifestum factum cum malefactore ad iudi-
cium deductum fuerit

De eo qui vir vulneratus cum clamore ad iudicium deductus fuerit c lvi

Si vulneratus vir ad iudicium cum clamore deductus fuerit
in facto manifesto et si ita inbecillis aut debilis fuerit
quod prolocutorem ipsum querulari oporteat et prolocutorem per
suam petet Extunc tali modo perdat sua querimonia domine
iudex si me hinc vulneratum deduxistis per ... Extunc in sua
requiro ... ministeriali insidiabis ... aliquem pati debeam aut
sustineo cum suam causam per ... iure ... Extunc
sibi diffinitur quod non Extunc sibi petit correctorum Cum optime
ut correctorum tunc petit colloquium pro consilio Et cum colloquium
habuerat tunc requirat qualiter suam querelam inchoare de-
beat Et hic pro suam diffinitiua ut sibi proficiat in suo iure Et
tunc diffinitur non cum clamore Tunc interrogat finaliter si ...
re debeat ex ore ad ... a quo suam lesionem habeat Tunc
diffinitur quod debeat Extunc emittunt duo scabini et cum ipsis
ipso aut duo viri qui iudicio astare consueverunt qui ab ipso ...
audiant a quo suum perpetit vel habuerit dampnum aut quis
in eo pacis federa confregit Extunc requirunt finaliter si
requiri debeat Si interrogari debeat ita iuramentum prestitum